

Утвърждавам

Ректор,
проф. д-р М. Миткова

**ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА
КОНТРОЛ И ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ
ИЗПИРАНЕТО НА ПАРИ И ФИНАНСИРАНЕ НА ТЕРОРИЗМА**

**Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ**

Чл.1. (1) Настоящите вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма в Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ (Университет), наричани по-долу за краткост "правилата", уреждат:

1. Организацията на дейността и контрола по превенция, съобразно определените мерки и нормативен инструментариум в Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП);
2. Условието и реда за събиране, съхраняване и разкриване на информация;
3. Обучението на служителите, съобразно регламентиранията условия в Правилника за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ППЗМИП);
4. Приложимите мерки, правила и процедури, изхождайки от спецификата на дейността на университета и полето на приложение на ЗМИП за организацията, съгл. чл.4, т. 23 от този закон.
5. Съответствията при практическото изпълнение на Правилника за прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ППЗМИП).

(2) Дейностите по ал. 1 са регламентирани в съответствие с ЗМИП, ППЗМИП, вътрешноуниверситетски актове, уреждащи въпросите, свързани и със Системата за финансово управление и контрол, деловодната дейност, документооборота и функционалната среда на организацията.

(3) Настоящите правила се изготвят в съответствие с чл.101, ал.1 от ЗМИП и се утвърждават по реда описан в чл.103, ал.2 от директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“.

Чл.2. (1) Изпиране на пари по смисъла на ЗМИП, когато е извършено умишлено, е:

1. Преобразуването или прехвърлянето на имущество, със знанието, че това имущество е придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност, за да бъде укрит или прикрит незаконният произход на имуществото или за да се подпомогне лице, което участва в извършването на такава действие с цел да се избегнат правните последици от деянието на това лице;
2. Укриването или прикриването на естеството, източника, местонахождението, разположението, движението, правата по отношение на или собствеността върху имущество, със знанието, че това имущество е придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност;
3. Придобиването, владението, държането или използването на имущество със знание към момента на получаването, че е придобито от престъпна дейност или от акт на участие в такава дейност;
4. Участието, в което и да е от действията по т. 1 – 3, сдружаването с цел извършване на такава действие, опитът за извършване на такава действие, както и подпомагането, подбуждането, улесняването или даването на съвети при извършването на такава действие или неговото прикриване.

(2) Изпиране на пари е налице и когато дейността, от която е придобито имуществото по ал. 1, е извършена в друга държава членка, или в трета държава и не попада под юрисдикцията на Република България.

Чл.3. Обособените мерки за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари, съобразно ЗМИП са:

1. комплексна проверка на клиентите;
2. събиране и изготвяне на документи и друга информация при условията и по реда на този закон;
3. съхраняване на събраните и изготвените за целите на този закон документи, данни и информация;
4. оценка на риска от изпиране на пари;
5. разкриване на информация относно съмнителни операции, сделки и клиенти;
6. обмен на информация и взаимодействие на национално равнище, както и обмен на информация и взаимодействие между дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, звената за

финансово разузнаване на други държави и юрисдикции, както и с компетентните в съответната сфера органи и организации на други държави.

Чл. 4. (1) Университетът като публична институция, организираща възлагането на обществени поръчки попада в обхвата на задължените субекти (чл.4, т. 23 от ЗМИП), прилагащи мерките за превенция на използването на финансовата система за целите на изпирането на пари.

(2) В обхвата на приложение на настоящите вътрешни правила се включват и дейностите като получаването на дарения и организирането на търгове.

Глава втора

ОЦЕНКА НА РИСКА

Чл. 5. (1) Ректорът на университета възлага изготвянето на оценка на риска, с която да се установят и оценят рисковете от изпиране на пари и финансиране на тероризъм.

(2) Експерт методология и вътрешен контрол организира процеса по ал.1, като съвместно с пом.-ректор, главен юрисконсулт и главен счетоводител осъществяват практически процеса по оценка на риска.

(3) Избраната методика е в съответствие с елемента управление на риска от системата за финансово управление и контрол на публичната организация.

(4) Стратегията за управление на риска на университета кореспондира с изискванията на чл. 60, ал.1 от ППЗМИП, като включва най-малко категории за висок, среден и нисък риск, по отношение на скалата за оценяване на вероятността на настъпване и влиянието (ефекта) на въздействие.

(5) Оценката трябва да е съобразена с правната фигура-възложител на университета и обема на извършваната дейност, както и следните рискови фактори:

1. клиенти;
2. държавите или географските зони;
3. предлагани продукти и услуги;
4. извършвани операции и сделки;
5. механизми за доставка.

(6) Въз основа на изготвената оценка длъжностите лица по ал.2 определят рисковия профил на клиента и на деловото взаимоотношение с него и предлагат прилагане на мерки по ЗМИП, в съответствие с определения рисков профил.

Чл. 6 (1) Оценките на риска се актуализират на всеки две години или при:

1. настъпване на значителна промяна в организацията или в посочените от чл.1, ал. 5 от настоящите правила, обстоятелства.
2. установяване от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ или от съответния орган на надзор в рамките на контролната дейност на университета нарушения на ЗМИП и ППЗМИП.

(2) При изготвянето на рисковия профил и актуализиране на оценката, ръководството на университета се съобразява с резултатите от националната оценка на риска, съгласно чл.99, ал.1 от ЗМИП.

Чл. 7. (1) Процесът по изготвянето на оценка се документира в утвърден образец на риск регистър на университета.

(2) Информацията се съхранява за период от 5 години, като срокът започва да тече от началото на календарната година, следваща годината на изготвянето им.

(3) Ръководството на университета в съответствие с елемент мониторинг на системата за финансово управление и контрол, извършва преглед на вътрешните правила с цел предприемане на евентуални действия за преодоляване на установените слабости при констатирано неефективно управление на рисковете.

Глава трета

КОМПЛЕКСНА ПРОВЕРКА

Чл. 8. (1) Главният юрисконсулт, съвместно с главен счетоводител и пом.-ректор, извършват комплексни проверки на клиенти в предвидените от ЗМИП случаи и обстоятелства.

(2) Комплексната проверка на клиенти може да включва:

1. идентифициране на клиенти и проверка на тяхната идентификация въз основа на документи, данни или информация, получени от надеждни и независими източници;
2. идентифициране на действителния собственик и предприемане на подходящи действия за проверка на неговата идентификация по начин, който дава достатъчно основание да се приеме за установен действителния собственик, включително прилагане на подходящи мерки за изясняване на структурата на собственост и контрол на клиента;
3. събиране на информация и оценка на целта и характера на деловите взаимоотношения, които са установени или предстои да бъдат установени с клиента, в предвидените в закона случаи;

4. изясняване на произхода на средствата в предвидените в закона случаи;
5. текущо наблюдение върху установените делови взаимоотношения и проверка на сделките и операциите, извършвани през цялото времетраене на тези взаимоотношения, доколкото те съответстват на рисковия профил на клиента и на събраната информация за клиента и/или за неговата стопанска дейност.

(3) Иницирането на процеса по прилагане на мерки за комплексна проверка на клиенти в университета се осъществява от главният юрисконсулт, съобразно определените от ЗМИП условия и посочените в ППЗМИП приложими образци на декларации и свързани с този процес нормативни документи.

Чл. 9. (1) Идентификацията на действителни собственици се извършва преди да бъде сключен договор, тъй като това е моментът, когато започват директните отношения с клиента.

(2) Мерките за комплексна проверка на клиенти се прилагат винаги когато възниква съмнение за верността, актуалността или адекватността на представената информация.

Чл. 10. (1) Произходът на средствата се изяснява чрез прилагане на поне два от следните способности:

1. събиране на информация от клиента за основната му дейност, включително за действителния и очаквания обем на деловите взаимоотношения и на операциите или сделките, които се очаква да бъдат извършвани в рамките на тези взаимоотношения, чрез попълване на въпросник или по друг подходящ начин;
2. събиране на друга информация от официални независими източници – данни от публично достъпни регистри и бази от данни и други;
3. използване на информация, събирана във връзка с изпълнението на изискванията на този или други закон и подзаконови нормативни актове, включително Валутния закон, която да показва ясен произход на средствата;
4. използване на информация, обменяна в рамките на групата, която да показва ясен произход на средствата, когато е приложимо;
5. проследяване на паричните потоци в рамките на установените делови взаимоотношения с клиента, при което да е виден ясен произход на средствата, когато е приложимо.

(2) Ако е невъзможно, изясняване произхода на средствата след изчерпване на петте способа в ал.1, или прилагането на поне два от тях е довело до противоречива информация, тогава главният юрисконсулт на университета изисква прилагането на декларация за произход на средства, съобразно реда от ППЗМИП.

Глава четвърта
КРИТЕРИИ ЗА РАЗПОЗНАВАНЕ НА СЪМНИТЕЛНИ
ОПЕРАЦИИ, СДЕЛКИ И КЛИЕНТИ

Чл. 11. Приложимите от длъжностните лица на университета критерии за разпознаване на съмнителни сделки, операции и клиенти при възлагането на обществени поръчки са:

1. Обявената цена от кандидата в процедура за възлагане на обществена поръчка е необичайно висока или твърде ниска, съобразно пазарните стойности за същата дейност или същите стоки;
2. Кандидат по процедура за възлагане на обществена поръчка или изпълнител по вече сключен договор за обществена поръчка, който показва нежелание да даде пълна информация или представя документи, чиято автентичност поражда съмнение при извършване на сделката;
3. Изпълнител по договор за обществена поръчка за доставка на стоки или оборудване, който застрахова предмета в полза на възложителя срещу погиване за рисковете „пожар” и/или кражба, и преди да е изпълнил поръчката, изцяло или частично, изпълнителят обяви, че застрахователното събитие е настъпило и стоката е погинала, но не може да предостави документи, доказващи реалния внос и съществуване на застрахованите стоки или оборудване;
4. Изпълнител по договор за обществена поръчка който представя документи за извършени от него, поради непредвидени обстоятелства, несъразмерни допълнителни разходи за транспорт, строителство, опаковки и т.н. и въз основа на тях претендира възлагането на допълнителна поръчка;
5. Кандидат по процедура за възлагане на обществена поръчка, който предлага като обезпечение, гаранция от офшорна банка.
6. Кандидатът по процедура за възлагане на обществена поръчка участва в няколко разнообразни процедури за възлагане на обществени поръчки с разнообразен характер и предмет, особено чрез посредници или като подизпълнител;
7. Кандидатът по процедура за възлагане на обществена поръчка отказва да подпише декларация за произход на средствата, с които участва в процедурата;

8. Корпоративната структура на кандидата по процедура за възлагане на обществена поръчка е ненужно усложнена, така че се затруднява установяването на физическите лица, действителни собственици на юридическото лице, и се отказва да се удостовери кои са физическите лица, негови действителни собственици;
9. Кандидатът по процедура за възлагане на обществена поръчка е новосъздадено дружество, което оферира извършването на дейности, за стойност значително надвишаваща разполагаемия от него ресурс.

Чл. 12. Обобщените информационни критерии за разпознаване на съмнителни контрагенти, приложими в дейността на университета:

1. Има данни, че е криминално проявен: действителният собственик на контрагент- юридическо лице; представляващият или управляващият на контрагент- юридическо лице; контрагентът- физическо лице;
2. Налице е информация, че е под наблюдение от страна на дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност” или вече е бил докладван във връзка със съмнения за изпиране на пари или финансиране на тероризъм;
3. Контрагентът посочва като адрес адреса на трето лице или пощенска кутия като единствен адрес за кореспонденция;
4. Подписът в документа за самоличност видимо не съответства на положения от контрагента подпис при операцията или сделката

Чл. 13. За съмнителни се считат сделките/операциите с дарения, при които:

1. видът на дейност на дарителя не съответства на вида на дарението;
2. мащабът на дарението не съответства на реалните потребности на надарения;
3. дарението е извършено в нарушение на действащото българско законодателство;
4. има основание да се счита, че лицата, натоварени със задължението да предадат предмета на дарението на надарения, ще се отклонят от този ангажимент;
5. видно от представените документи, финансовото състояние на дарителя не съответства на размера на дарението;

Глава пета

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪМНИТЕЛНИ ОПЕРАЦИИ, СДЕЛКИ И КЛИЕНТИ

Чл. 14. (1) При пораждаване на съмнения и/или узнаване за изпиране на пари и/или за наличие на средства с престъпен произход, Ректорът уведомява незабавно дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“.

(2) Информиранието се осъществява преди извършване на операцията или сделката, като университетът забавя нейното осъществяване в рамките на допустимия срок съгласно нормативните актове, уреждащи съответния вид дейност.

(3) В уведомлението се посочва максималния срок, в който операцията или сделката могат да се отложат.

(4) При узнаване за изпиране на пари или за наличие на средства с престъпен произход, Ректорът уведомява при спазването на условията и ограниченията за разкриване на информация съгласно чл.80 от ЗМИП и съответните компетентни органи.

Чл. 15. (1) Ръководителят на организацията подава информацията по чл.14 от настоящите правила по образец, утвърден от директора на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“.

(2) Към информацията по ал.1 се прилагат заверени служебни копия на всички събрани документи за операцията или сделката и за клиента.

(3) Ако информацията по ал.1 се прилага в електронен вариант, Ректорът удостоверява верността на копията с оригиналите, като посочва изрично същото в уведомлението.

(4) В неотложни случаи Ректорът уведомява устно с последващо потвърждение в срок до 24 часа, като неспазването на формата не води до недействителност на извършеното уведомяване.

(5) Уведомявания се извършват задължително и за всяко плащане в брой на стойност 30000 лв. или тяхната равностойност в чужда валута, извършено от или на клиент на университета в рамките на установените отношения или при случайни сделки или операции.

(6) Информацията по чл.14 и чл.15 се представя на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ на месечна база до 15 число на месеца, следващ месеца, за който се отнася информацията, на хартиен носител или по електронен път по образец на директора на дирекцията.

Чл. 16. Деловодството на университета, след изрично информиранието от главния юрисконсулт, завеждат информацията по тази глава от настоящите правила в специален

дневник, който е с определено съдържание и вид, съгласно разпоредбите на чл.52 от ППЗМИП.

Глава шеста

СЪХРАНЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ

Чл. 17. (1) В архива на университета се съхраняват за срок от 5 години всички събрани и изготвени по ЗМИП и ППЗМИП документи, данни и информация.

(2) Документите, данните и информацията се съхраняват така, че университетът да изпълнява безприпятствено дейността и задълженията по ЗМИП и ППЗМИП.

(3) Съхраняваната по ал.1 информация се използва само и единствено за нуждите на ЗМИП.

(4) Съхраняваната документация е на разположение на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ като се представя при поискване в оригинал, служебно заверен препис, извлечение или справка в определения от директора на дирекцията срок.

Чл. 18. Времевите интервали на съхранение и моментът на започване на определения за съхранение период следва да са в съответствие с разпоредбите на глава трета „Съхраняване на информация и статистически данни“, раздел I „Съхраняване на информация“ от ЗМИП.

Глава седма

ВЪТРЕШЕН КОНТРОЛ

Чл. 19. Вътрешния контрол по изпълнението на задълженията на университета по ЗМИП и ППЗМИП е хармонизиран в съответствие със системата за финансово управление и контрол на институцията.

Чл. 20. (1) Ректорът на университета възлага изпълнението на контрола по спазването на настоящите правила на пом.-ректора чрез заповед.

(2) За осъществяването на дейността по прилагане на настоящите правила, пом.-ректорът е пряко подпомаган от:

1. Експерт методология и вътрешен контрол;
2. Главен юрисконсулт;
3. Главен счетоводител;
4. Ръководител НИС;

(3) Назначената с заповед на Ректора комисия за контрол и предотвратяването на изпиране на пари и финансиране на тероризма осъществява своята дейност в съответствие с ЗМИП, ППЗМИП и настоящите вътрешни правила.

(4) Комисията подпомага ректора при вземането на управленски решения и протоколира своите събрания, когато има нужда от тяхното осъществяване.

Чл. 21. Ректорът на университета уведомява с уведомление по образец в 7 дневен срок дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ избора на лице изпълняващо контрола и назначената в тази връзка комисия.

Глава осма

ОБУЧЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИ

Чл. 21. (1) Съгласно чл.101, ал.11 от ЗМИП, ректорът на университета осигурява въвеждащо и продължаващо обучение на определените в комисията по чл.20 от настоящите правила служители.

(2) Обученията са задължителни за лицата, участващи в организирането на възлагането на обществени поръчки.

(3) В годишния план за обучения на администрацията се включват и обученията по чл.21 от настоящите правила, както и текущите практически такива, насочени към разпознаването на съмнителни операции, сделки и клиенти и предприемането на необходими действия при възникване на съмнения за изпиране на пари.

Приложение № 1

Декларация по чл. 66, ал. 2 от ЗМИП

ДЕКЛАРАЦИЯ
по чл. 66, ал. 2 от ЗМИП

Долуподписаният/ата:
(име, презиме, фамилия)

ЕГН документ за самоличност
издаден на от
постоянен адрес:
гражданство/а

в качеството ми на
в

ЕИК/БУЛСТАТ/регистрационен номер или друг идентификационен номер
.....

Декларирам, че паричните средства, използвани в рамките на следното делово
взаимоотношение
или предмет на следната операция или сделка

.....
в размер
(посочват се размерът и видът на валутата)

имат следния произход:
.....
.....

При посочване на **физическо лице** се посочват имената, ЕГН/ЛНЧ, а за лицата, които не попадат в обхвата на чл. 3, ал. 2 от Закона за гражданската регистрация – дата на раждане; при посочване на **юридическо лице или друго правно образувание** - неговото наименование, ЕИК/БУЛСТАТ, а ако същото е регистрирано в друга държава - наименованието, регистрационният номер или друг идентификационен номер, под който същото е вписано в съответния регистър на другата държава.

При посочване на **договори (включително договори за дарение), фактури или други документи** се посочват техният вид, номер (ако е приложимо), дата на сключване или подписване, както и данни за лицата, с които е сключен договорът или които са подписали или издали документите.

При посочване на **наследство** се посочват година на придобиване и данни за наследодателя или наследодателите, при посочване на **спестявания** - периодът, в който са натрупани спестяванията, както и данни за източника, а при посочване на **доходи от търговска или трудова дейност, както и друг общо формулиран източник** - периодът, в който са генерирани доходите, както и данни за работодателя или контрагентите.

Известна ми е наказателната отговорност по чл. 313 от Наказателния кодекс за деклариране на неверни обстоятелства.

Дата на деклариране:
.....

Декларатор:
.....
(подпис)

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. „Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма“, ведно с приложенията към тях са неразделен елемент от вътрешния контрол на Университет „Проф. д-р Асен Златаров“.

§2. Разработени са на основание чл.4 , ал. 23 от ЗМИТ и в съответствие с ППЗМИП.

§3 „Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма“ към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ могат да бъдат допълвани и/или изменяни.

„Вътрешни правила за контрол и предотвратяване изпирането на пари и финансиране на тероризма“ към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ са приети от Академичния съвет на 25.04.2019 г (протокол № 58).

*Технически секретар.
(проф. д-р И. Маркова)*

*Секретар.
(доц. д-р Ж. Михайлова)*